

EGY ISKOLAI KIÁLLÍTÁS KÉPEI

EVANGELIZÁLÓ KERETBEN

3.

Szép rendben sorakoznak a gyermekmunkák az asztalokon, a falakon. Gondos kezek helyezték oda valamennyit. Az alkotások fölött mintegy címként magasodik egy-egy szó az időről: visszafordíthatatlan idő, végtelen idő, véges idő, legyőzhetetlen idő, lopott idő, zavaros idő, rohanó idő, vánszorgó idő, üres idő, múltó idő... Mi mindent juttathat eszünkbe ez a felvezetés? És mit juttat eszünkbe egy mai vers az időről?

ANDRÁSSY RÉKA: AZ IDŐ ÁLMA

Az Idő felakasztotta kabátját a fogasra,
szusszantak rajta a csillagok.
Zsebeiből napok potyogtak a földre,
kis, morzsás tegnapok.
Leült és kávé telt magának lustán,
végighevert a tejút kanapén,
nézte elmélyülten a teliholdat
és gondolkodott kicsit az agapén.
Szeretni kéne. Nagy, színes álmokból
végigrakni a sáros, porlepte utat.
Hogy minden ember arra haladjon,
amerre fényes, bátor álma mutat.
Erre gondolt és lábát megtámasztotta
a göncölszekér rúdján.
Elaludt és álmában ráesett egy holnap.
Csúnya púp nőtt tőle a feje búbján.

És akkor rápillantott az órájára...

De nem! Nem tehetette, mivel az már nincs benne a költeményben. Mi viszont több órára is ránézhetünk az alkotók jóvoltából. Érdekes látványosság egy nagy kör alakú kartonon történő óraábrázolás mutatókkal és számlappal.

A számok helyén viszont különböző típusú órák állanak: a régi csengetős órától a karórán át a különféle digitális kijelzőkig – összesen tizenkettő. Figyelemfelhívó egy másik, téglalap alakú óra hasonló megoldása, ugyancsak felvonultatva rajta egy tucat különböző típusú régi órát.

Talán van valami üzenete e ketyegők sokaságának a tanulóktól a tanítókgig. Első megfajtásban: ÓRAREND – mert hiszen ha rend van a tanításban, jó ott lenni az órákon... (Megtartom a rendet, és a rend megtart engem.)

Egy kicsit vegyük le most tekintetünket az időmérő szerkezetekről, és menjünk vissza a bibliai időkbe! Emlékezzünk, hogyan gondolkodtak, hogyan cselekedtek a szabadítók nehéz helyzetekben! Az emberi szabadítókat Isten küldte az Ő népéhez. Ilyenek voltak a bírák is, akik kiszabadították a szorongatott helyzetben lévő izráeli törzseket az ellenség kezéből. Ilyen volt Mózes is, akit Isten elhívott, mert a segélykiáltásokat meghallva azt akarta, hogy ő vezesse ki a választott népet, Izráel fiait Egyiptomból. Mózeset a fáraó lánya örökbe fogadta, és mivel nem született trónörökös, ő lett volna az egyiptomi trón várományosa. Ámde ő a bűnös fényűzés, az élvezetek és a hatalom teljessége helyett szegény, nyomorult, rabszolga népe mellett döntött. „Inkább választotta az Isten népével való együtt nyomorgást, mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét” (Zsidók 11,25). Élete első 40 évében munkájára (küldetésére) készült fel, a második 40 évet pásztorként a pusztában töltötte, a harmadik 40 évet a pusztai vándorlásban. És meg kellett halnia, mielőtt célhoz ért volna. Ő csak másokért élt, sohasem magáért. Szabad a szolgák között, tudós a tudatlanok között, óriás a törpék között. Milyen egyedül volt ez a hatalmas ember! Az Ószövetség alakjai közül senki nem hasonlít úgy Jézushoz, mint ő.

Mózes döntésének oka a hit volt – hit által engedelmeskedett – mindent az örökkévalósághoz mért.

Nézzünk Jézusra is, aki a keresztfán függve nem kért Istentől szabadítást, hanem az Atya akaratának engedelmeskedve megszabadított bennünket a bűn és a halál törvényéből, bűnbocsánatot és örök életet szerzett minékünk.

Emlékezzünk első nyilvános fellépésére, amikor a kánai menyegzőn borrá változtatta a vizet (János 2,1-11). A vele együtt vendégeskedő Mária, a nyitott szemmel járó, bölcs és türelmes asszony időben észrevette a kialakuló kellemetlen helyzetet, és szólt Jézusnak: nincs boruk. Ő azonban elutasító választ adott, *nem jött még el az én óráim* – mondta. Elutasította az édesanyját – mint a megkísértése idején Sátánt is –, mert a Fiú csakis az Atya akaratát akarta követni, Őreá figyelt, és akkor segített, amikor az Atya mondta. Vajon mi tudunk-e, akarunk-e döntéseinkben, cselekedeteinkben így Istenre figyelni? Törekszünk-e arra, hogy a Neki való engedelmességünkkel mások javát és Isten dicsőségét szolgáljuk? A Vele való igazi közösséget úgy élhetem meg, ha imádkozom, olvasom a Bibliám, elgondolkozom azon, amit olvastam, megcselekszem örömmel, amit megértettem belőle, és eljárak a gyülekezetbe – s úgy, ha mindez beleépül, belesimul az életritmusomba (Molnár Miklós tanítása nyomán).

Jézus órájáról több helyen is olvashatunk János evangéliumában. A zsidókkal vívott szóbeli küzdelméről ír, amelynek során meg akarták ölni, el akarták fogni, de senki sem vetette rá a kezét, és senki sem fogta el, mert még nem jött el az Ő órája (János 7,30 és 8,20). Aztán, amikor közeledett a páska ünnepe, és Jézus tudta, hogy eljött az Ő órája, amelyben át kell mennie e világból az Atyához, elfogyasztotta tanítványaival az Ő páska vacsoráját, az úrvacsorát. Szerette övéit e világban, szerette őket mindvégig, ezért rabszolgakendőt kötött, és megmosta a tanítványai lábát (János 13,1-17).

Példát adott nékik, és példát adott nekünk, hogy mi is úgy cselekedjünk. Szolgáljunk hát Őnéki engedelmességgel – és szolgáljunk egymásnak is szeretettel. Lám, az órának több jelentése is van; akinek van füle, hallja. De az órák, az időt mérők sokfélék. A kiállításon láthattunk még napórát, homokórát is.

Eszünkbe juthat egy ószövetségi történet ezzel kapcsolatban. Amikor Ezékiás király súlyosan megbetegedett, Ézsaiás próféta megmondta, hogy nemsokára meghal. A király őszintén gyógyulásért könyörgött, és még tizenöt évet kapott. Annak jeléül, hogy Ezékiás meggyógyul és visszatér a templomba, hogy részt vegyen az istentiszteleten, Isten Áház napóráján az árnyékot tíz fokkal vitte vissza (2Királyok 20,1-11). Ennek a természetfeletti eseménynek a híre még Babilonba is eljutott, s elterjedt, hogy Ezékiásért történt ez a nagy csoda.

Különös módon működött néhány homokóra a kiállításon. Ahogy leperreg az ember élete, azt érzékeltette valamennyi. Sokféle dologgal indul, aztán csak megy, és nem áll meg: hasznos-haszontalan, értékes-értéktelen, szükséges-szükségtelen... Tárgyak, arcok, vágyak, kapcsolatok – vagyis minden. Látványos különbséget a két térfél között csak egy alkotás mutatott: fönt egy csecsemővel indított, lent pedig egy aggastyánnal érkezett. E plasztikus gyorsaság Arany János sorait juttatta eszünkbe: „Hajt az idő, nem vár: elhalunk mi, vének./ Csak híre marad fenn karunk erejének” (Toldi estéje). Vajon mi marad fent manapság – kérdezhetjük. Bizonyára sok minden, de itt most csupán egy utalást találunk, *Időt őrző kövek* címmel.

Kilenc szép színes mozaiklap – egy egész asztalt megtöltve – emlékeztethet építkezésre, emlékezésre egyaránt. Egy-egy épület a régi kultúrákból is sokáig megmaradt, s igényes megoldásait, díszítéseit a ma embere is csodálattal szemlélheti. Így van ez még akkor is, amikor a romokból, vagy a feljegyzésekből olvashatunk felőlük. Gondoljunk a jeruzsálemi templom megépítésére, amelyet az Istentől jövő ígéretre alapozva határozott el Salamon király.

A Biblia tanúsága szerint olyan templomot épített Dávid fia, amely szépségében és pompájában díszes lehetett Izráel fővárosának és az egész országnak. Csodálattal szemlélhetjük a mi református templomunkat is itt a fasorban, amely a szüntelen felújítás korszakát éli a mi szüntelen reformált egyházunk gyülekezetében. Szakavatott kezek nemrég állították eredeti szépségében helyre a burkolat mozaiklapjait és most az ablakokat. Isten lelke

vezéreljen sokakat, hogy a padokban ülve felnézzenek a színes üvegekig, és tovább – hálákat adván mindezért. „Áldja meg az Úr,/ áldja meg az Úr/ a belülről látók fényességét!” – írja Dsida Jenő a Templomablak című versében.

Az időt őrző kövek igényt tartanak az emlékezésre. Emlékköveknek is nevezik ezeket. Idézzük fel a honfoglaló Izráel első csodálatos élményét, amikor Isten választott népe száraz lábbal átkelt a Jordán folyón. Amikor ugyanis a frigyládát vivő papok lába a Jordán vizébe ért, akkor megállt a folyó, a felülről jövő vizek falként tornyosultak előttük, a lefelé folyó víz pedig eltűnt a mederben. Az átkelés után köveket vettek ki a Jordánból – Izráel törzseinek a száma szerint tizenkettőt –, és ezekből emlékművet állítottak Gilgálban, hogy maradandó emlékeztető legyen az eljövendő nemzedékeknek arról, hogy Isten mi módon nyitotta meg nekik az ígért földje kapuját. Ezek a kövek Isten hatalmas erejéről beszélnek. Nem csupán ez a csoda, hanem az egész Biblia arról szól, hogy Isten a múltban, évezredek keresztül hogyan könyörült a tehetetlen emberen, és az Ő segítsége nemzedékről nemzedékre megismétlődik. Isten szabadító csodáját ma is azok élik át, akik neki engedelmeskednek.